

Amb nom i cognoms

Llegir per parlar, llegir per aprendre

LLEGIU i PARLEU

Abans de llegir

Us agrada el vostre nom?

Utilitzeu el mateix nom que consta en els vostres documents?

Sabeu qui va decidir posar-vos-el i per què?

Després de llegir

1 *Caçadors de paraules* es va emetre fa un temps per Televisió de Catalunya. Us sembla interessant que es facin programes que parlin de la llengua catalana? N'havíeu vist algun capítol? Penseu que hi ha molta diferència entre el català acadèmic i el que parla la gent al carrer? Passa el mateix en altres llengües?

2 Esteu d'acord amb el fet que el nostre nom i cognom són la nostra carta de presentació? Què ens poden dir el nom i els cognoms d'una persona? Alguna vegada us heu fet una idea de com és una persona pel seu nom i, després, quan l'heu coneguda era totalment diferent de com l'havíeu imaginada?

3 Coneixeu algú que s'hagi canviat el nom o el cognom? Per què ho va fer? Sabeu si aquest fet va molestar els membres de la família que havien escollit aquell nom?

4 Molta gent s'escurça el nom. Com va decidir escurçar-se'l la *Josefina*? Us sembla que és la manera típica de fer més curt aquest nom? Coneixeu altres maneres de fer-ho?

5 Us heu fixat que cada llengua té la seva pròpia manera de fer els noms més curts? Us havíeu adonat que en català acostumem a fer-ho utilitzant el final del nom? Quin nom sencer deu tenir algú que es digui Cesc? I Quim o Bet?

6 Sabeu què és un santoral? Sabeu que en l'època franquista només es podien posar noms en castellà i que fossin del santoral catòlic? Us sembla que aquest fet influïa a l'hora de triar un nom?

Amb nom i cognoms

Quan naixem els nostres pares ens posen un nom que ens acompanyarà la resta de la nostra vida. Nosaltres no haurem tingut res a veure amb una tria tan important i decisiva, que ens marcarà per sempre més. Ara bé, no són pocs els que en algun moment de la seva vida decideixen fer algun canvi sobre la marxa (un decisió que de vegades també és de la família o els amics): escurçar-se el nom, ometre'n alguna part o bé fins i tot canviar-lo del tot. El nom, i també els cognoms, són, vulguem o no, la nostra carta de presentació. I més val que ens hi sentim còmodes.

Blanca
 Maria Edita
 Hortènsia Noemí
 Margarita Barrufet Valiente
 Carol Laia Anna
 Maria Àngels
 Misericòrdia
 Joana Cori Emèrita
 Llibertat

A *Caçadors de paraules* vam anar a un mercat per comprovar si la gent estava contenta amb els seus noms i vam comprovar que el grau de satisfacció era molt variable. La Noemí, per exemple, va confessar que de joveneta es feia dir Susanna perquè tothom deia que el seu nom era rar. La Josefina es va canviar a Josi, molt més curt i maco segons ella. La Maria Edita desitjava dir-se Maria a seques o d'una altra manera per no estar constantment repetint el nom. L'Hortènsia reconeixia que la gent jove riu molt quan veu el cartell amb el seu nom. I la Margarita Barrufet Valiente exhibia amb orgull aquesta combinació tan curiosa de cognoms.

Però, per què ens diem com ens diem i no d'una altra manera? Les raons que vam trobar són múltiples. En el cas del Roger, per exemple, la seva mare, la Maria Clotet, va explicar que van buscar un nom "fort i català". Mirant un santoral i a base de llistes, van anar a parar a Roger.

Preparació de l'activitat

- Llegeix el text de lectura diverses vegades i preveu les dificultats que pot tenir.
- Consulta l'apartat «Informació per preparar aquesta lectura» que trobaràs tot seguit. Obtindràs informació sobre l'autor o el tipus de text que es presenta.
- Al final d'aquesta pàgina hi ha un apartat amb enllaços a webs on, si ho vols, pots ampliar informació.
- Recorda que entre tu i l'aprenent heu de compartir un codi per quan calgui fer evident algun error durant la lectura.
- És important respondre totes les preguntes de l'apartat «Abans de llegir».

Per fer la lectura amb l'aprenent segueix les pautes que es donen en el document de presentació del material (<http://www.gencat.cat/llengua/lllegirperparlar>).

Recorda que l'objectiu és llegir en parella i fer conversa a partir de la lectura.

INFORMACIÓ PER PREPARAR AQUESTA LECTURA

El text que llegireu està extret del llibre *Caçadors de paraules*, redactat a partir de la informació continguda en els diversos capítols del programa *Caçadors de paraules* emès per Televisió de Catalunya, ja fa temps. Aquest espai televisiu, presentat pel periodista Roger de Gràcia, volia ser un programa divertit, apassionat i xafarder sobre el català. El programa recull la llengua parlada, en tafaneja les curiositats i en descobreix els secrets. No cal haver vist el programa per fer l'activitat, però si teniu curiositat podeu veure'n un fragment a Internet.

DURADA DE L'ACTIVITAT 1h.

Ampliació de la informació

Sobre el programa *Caçadors de paraules*:

<http://www.tv3.cat/programa/218222474/tvcat>

http://ca.wikipedia.org/wiki/Ca%C3%A7adors_de_paraules

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=23370

Sobre els noms de persona i el santoral:

<http://www.onomastica.cat/ca/l%E2%80%99antroponimia>

<http://esglesia.net/santoral/>

www.gencat.cat/llengua
www.cpnl.cat

LLEGIU i PARLEU

© Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura.
Direcció General de Política Lingüística

© del text de la lectura *Ara llibres*
© dels pictogrames *The Noun Project*

Disseny *Carol van Waart*

D.L. B.19828-2013

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA